

کلاف واردات پیچیده تر شد/ ۲۰ آفت قرنطینه‌ای را چه کسانی وارد کردند؟

مسئولان وزارت جهاد کشاورزی در حالی از ورود حدود ۲۰ آفت قرنطینه‌ای به کشور خبر می‌دهند که بازار فرافکنی و دوگانه گویی درباره چگونگی ورود این آفات و بیماری‌های قرنطینه‌ای داغ است. به گزارش خبرنگار مهر، نگران‌کننده‌ترین و مهم‌ترین عواقب واردات و قاچاق محصولات کشاورزی، ورود آفات و بیماری‌های قرنطینه‌ای همراه با این محموله‌ها به کشور است؛ مساله‌ای که در حال حاضر دردسرهای زیادی برای دولت و کشاورزان ایجاد کرده است و سالانه میلیاردها تومان برای کنترل این آفات و بیماری‌ها هزینه می‌شود.

به گفته مسئولان وزارت جهاد کشاورزی، تاکنون ۱۵ تا ۲۰ نوع آفت قرنطینه‌ای از طریق واردات وارد کشور شده است که از جمله آنها می‌توان به مگس میوه زیتون، مگس مدیترانه‌ای، سوسک حنایی خرما، کرم ساقه خوار برنج و بیماری‌های جاروک و گرینینگ اشاره کرد؛ آفات و بیماری‌هایی که به گفته کارشناسان امکان ریشه کن کردن و نابودی آنها وجود ندارد و تنها کاری که می‌توان انجام داد کنترل این آفات با صرف هزینه‌های هنگفت است.

در حالی که برخی معتقدند ضعف نظارت‌های قرنطینه‌ای موجب ورود این

آفتهای پردردسر و پرهزینه به کشور شده است، برخی مسئولان دولتی میگویند که آفات و بیماریهای قرنطینه‌ای از طریق قاچاق محصولات کشاورزی، وارد کشور شده و امکان ورود آنها از طریق مبادی رسمی وجود ندارد.

فرایند واردات محصولات کشاورزی و کنترل آفات

در این زمینه مدیر کل دفتر قرنطینه سازمان حفظ نباتات در گفتگو با مهر با بیان اینکه آفات و بیماریهای قرنطینه‌ای از طریق واردات رسمی وارد کشور نشده است، اظهارداشت: محموله‌هایی که به شکل رسمی وارد کشور میشوند، مورد نظارت قرار می‌گیرند و دارای گواهی بهداشت گیاهی از کشور مبدا هستند که این گواهی، سلامت آنها را تایید می‌کند.

وی اضافه کرد: علاوه بر این همکاران ما در گمرکات، ضمن بررسی گواهی بهداشت گیاهی، از خود محموله نیز نمونه‌برداری کرده، نمونه‌ها را در آزمایشگاه مورد بررسی قرار می‌دهند و در صورتی که مشکلی وجود نداشته باشد، به آن محموله اجازه ترخیص می‌دهند.

مدیر کل دفتر قرنطینه سازمان حفظ نباتات با بیان اینکه محموله‌های گیاهی وارداتی از نظر قرنطینه گیاهی به ۴ دسته تقسیم میشوند، افزود: دسته اول، صرفاً مشمول بازرسی هستند چراکه احتمال آلودگی آنها به آفات و بیماری‌ها بسیار ناچیز است و این محموله‌ها در گمرکات به این دلیل بازرسی میشوند که مشخص شود محموله همان کالایی که اظهار شده است، باشد و کالای دیگری را جای آن وارد نکنند.

آهنگران ادامه داد: دسته دوم را محموله‌های با ریسک کم تشکیل می‌دهند؛ این محموله‌ها گواهی بهداشت گیاهی کشور مبدا را لازم دارند و خطرشان کمی از دسته اول بیشتر است.

وی دسته سوم را نیز محموله‌هایی با ریسک متوسط عنوان کرد که خطر ورود آفات و بیماری‌ها همراه آنها وجود دارد اما آفاتی که می‌توانند همراه با این محموله‌ها وارد شوند، ریسک زیادی ندارند.

این مقام مسئول افزود: در این موارد ما از کشور مبدا می‌خواهیم برخی موازین بهداشتی گیاهی را روی محموله‌های مذکور اعمال کند بعنوان مثال درخواست می‌کنیم محموله با فلان ماده شیمیایی حتما ضدعفونی شود.

محموله‌های پرریسک تنها از ۲ گمرک اجازه ورود دارند

آهنگران با بیان اینکه دسته چهارم محموله‌های با ریسک زیاد هستند، گفت: این محموله‌ها فوق العاده برای کشور خطرناک هستند و ما با استفاده از برخی روش‌ها، میزان این خطر را کاهش می‌دهیم.

وی ادامه داد: در این موارد ما از کشور مبدا می‌خواهیم محموله‌های وارداتی را از نظر آفاتی که برای ایران خطرناک هستند تست، بررسی و در گواهی بهداشت گیاهی قید کنند که محموله عاری از این آفات و بیماری‌هاست.

آهنگران اضافه کرد: علاوه بر این محصولاتی مانند بذور، گندم گیاهی و مواردی از این دست را اعلام می‌کنیم که حتما ضدعفونی شوند تا مطمئن شویم که سالم هستند.

مدیر کل دفتر قرنطینه سازمان حفظ نباتات با تاکید بر اینکه واردات محموله‌های با ریسک زیاد، دقت نظر زیادی لازم دارد، اظهارداشت: بازرسان قرنطینه گیاهی ما در کلیه گمرکات مستقر هستند و ماموران گمرک محموله‌ها را به محض ورود به این بازرسان ارجاع می‌دهند که آنان نیز محموله‌ها را بررسی و نتایج را به گمرک اعلام می‌کنند.

آهنگران با بیان اینکه واردات محموله‌های با ریسک زیاد از گمرکات تخصصی انجام می‌شود و از همه گمرکات به آنان اجازه ورود داده نمی‌شود، گفت: گمرک شهریار و گمرک فرودگاه امام خمینی(ره) در حال حاضر تنها دو گمرکی هستند که محموله‌های با ریسک بالا از آنجا اجازه ورود به کشور را دارند.

وی پیاز گیاه، قلمه، نهال و گیاهان زینتی را از جمله محموله‌هایی معرفی کرد که ریسک فوق العاده بالایی دارند.

مدیر کل دفتر قرنطینه سازمان حفظ نباتات با بیان اینکه محموله‌های وارداتی در گمرکات تخصصی نمونه برداری و در آزمایشگاه مرجع سازمان حفظ نباتات بررسی می‌شوند، گفت: اگر این محموله‌ها آلودگی قرنطینه‌ای داشته باشند، طبق ماده ۱۲ قانون حفظ نباتات امحا شده و یا به کشور مبدا بازگردانده می‌شوند.

آهنگران ادامه داد: ممکن است آلودگی گیاهان، قرنطینه‌ای نباشد و ما مطمئن باشیم که با ضدعفونی کردن، این آلودگی حذف خواهد شد که

در این صورت محموله ضدعفونی و سپس مجدداً نمونه برداری می‌شود و اگر آلودگی حذف شده باشد محموله فوق ترخیص موقت خواهد شد.

مدیر کل دفتر قرنطینه سازمان حفظ نباتات افزود: بعد از آن، محموله به گلخانه‌های قرنطینه‌ای منتقل می‌شود، گلخانه قرنطینه‌ای نیز مکانی کاملاً ایزوله است که امکان ورود و خروج آفات از آن وجود ندارد.

آهنگران ادامه داد: دلیل انتقال محموله به گلخانه‌های قرنطینه‌ای این است که فقط نمونه‌ای از محموله مورد تست قرار گرفته نه همه آن.

وی با بیان اینکه فردی که قصد انجام واردات دارد باید طبق شرایط و ضوابط سازمان حفظ نباتات کشور، قبل از واردات اقدام به احداث چنین گلخانه‌ای کند، گفت: همکاران ما این گلخانه را بازرسی می‌کنند و در صورت تایید آن، مجوز واردات برای کالای مورد نظر صادر می‌شود.

مدیر کل دفتر قرنطینه سازمان حفظ نباتات افزود: بسته به نوع گیاه و ریسک آفاتی که ممکن است همراه آن باشد، محموله بین یک ماه تا یک سال داخل گلخانه می‌ماند و گاهی نیز ممکن است این دوران ۲ سال به طول بینجامد.

آهنگران اظهارداشت: یکی دیگر از دلایل انتقال محموله‌ها به گلخانه این است که برخی عوامل بیماری‌زا دوره کمون دارند و مدتی طول می‌کشد تا گیاه علائم بیماری را بروز دهد.

به گفته وی با سپری شدن این دوره و مشخص شدن عدم آلودگی گیاه به آفات و بیماری‌ها، محموله ترخیص قطعی خواهد شد.

آهنگران درباره واردات میوه نیز با بیان اینکه واردات میوه جز نارگیل، انبه، موز و آناناس به کشور ممنوع است، گفت: این میوه‌ها جزو محموله‌های با ریسک متوسط هستند و ما از کشورهای مبدا می‌خواهیم ضدعفونی‌های خاصی را در این زمینه انجام دهند.

مدیر کل دفتر قرنطینه سازمان حفظ نباتات با اشاره به اینکه در میان این میوه‌ها، انبه از ریسک بالاتری برخوردار است، افزود: در حال حاضر این میوه از پاکستان وارد کشور می‌شود البته در هندوستان نیز متقاضی‌هایی در این زمینه وجود دارد که ما در حال بررسی این موضوع و تحلیل خطر آن هستیم.

آهنگران با بیان اینکه ما از کشور پاکستان می‌خواهیم این محموله‌ها را ضدعفونی کند، ادامه داد: علاوه بر این سالانه یکبار بازرسان ما با سفر به پاکستان، شرکت‌های ضدعفونی کننده این کشور را بررسی و جلساتی با مسئولان حفظ نباتات پاکستان برگزار می‌کنند ضمن اینکه فقط شرکت‌های ضد عفونی کننده‌ای می‌توانند به ایران انبه صادر کنند که توسط کارشناسان ما تایید شده باشند بعنوان مثال سال گذشته ۲۵ شرکت ضدعفونی کننده برای این منظور به ما معرفی شده بود که از میان آنها تقریباً ۱۵ شرکت مورد تایید قرار گرفتند و باقی حذف شدند.

دو روی یک سکه سیاه؛ قاچاق یا واردات رسمی؟

وی با اشاره به اینکه آفات قرنطینه‌ای از راه واردات غیرمجاز و قاچاق وارد کشور شده است، گفت: محموله‌هایی که این آفات را همراه خود آورده‌اند از کانال‌های بهداشتی عبور نکرده‌اند.

به گزارش خبرنگار مهر، طی سالهای گذشته با ورود ۲۰ آفت قرنطینه‌ای به کشور، مشکلات زیادی برای کشاورزان بوجود آمده و سالانه صدها میلیارد تومان خسارت متوجه آنها می‌شود؛ این آفات پردردسر و پرهزینه حتی اگر از راه واردات غیرمجاز و قاچاق به کشور وارد شده باشد، نشان از غفلت دستگاه‌ها از انجام مسئولیت‌هایشان دارد؛ غفلتی که سبب شده آفات و بیماری‌های خطرناک محصولات کشاورزی، بسیاری از کشاورزان را با صدها میلیون تومان بدهی و برباد رفتن سرمایه‌های زندگی‌شان و دولت را با هزینه‌های سربار ناشی از اقدامات مقابله‌ای مواجه کند.

البته سخنان مدیر کل دفتر قرنطینه سازمان حفظ نباتات یک روی این سکه سیاه است؛ روی دیگر این سکه آن است که به اعتقاد بسیاری از کارشناسان و دست‌اندرکاران حوزه کشاورزی، آفات و بیماری‌های قرنطینه‌ای، نه از طریق واردات محصولات قاچاق بلکه از طریق واردات رسمی محصولات کشاورزی وارد کشور شده و آتش به جان محصولات کشاورزی زده است.

مدیرعامل اتحادیه باغداران مازندران در این خصوص به مهر گفت: در باور کسی نمی‌گنجد که محموله‌هایی بزرگ که همراه خود آفات کشاورزی را وارد کشور کرده و به جان محصولات داخلی انداختند، را بتوان از جایی جز دروازه‌های اصلی کشور، وارد کرد.

محمدرضا شعبانی از اقدامات دستگاه‌های مربوطه در این زمینه انتقاد

کرد و افزود: دستگاه‌های مربوطه مدام توپ را به زمین یکدیگر می‌اندازند و همین باعث می‌شود ما آمیدی به متوقف شدن این پدیده شوم نداشته باشیم.

عیسی کلانتری، وزیر اسبق کشاورزی هم در این زمینه به مهر گفت: بنده اعتقاد ندارم که میوه به صورت قاچاق وارد کشور می‌شود.

وی با بیان اینکه واردات میوه از مرزهای رسمی انجام می‌شود، افزود: این واردات یا با مجوز جهادکشاورزی انجام می‌گیرد یا ارگان‌هایی این کار را می‌کنند که قوی‌تر از دولت هستند و دولت قادر به جلوگیری از آن نیست.

وزیر اسبق کشاورزی تصریح کرد: ممکن است کالاهایی مانند برنج و روغن از مرزها به صورت قاچاق وارد شوند، اما میوه را قاچاقچی وارد کشور نمی‌کند چرا که این محصولات به شدت فساد پذیر هستند.

کلانتری با اشاره به اینکه میوه باید در کانتینر سردخانه دار وارد شود و این محصولات را نمی‌توان را از طریق کوه‌ها وارد کرد، گفت: واردات میوه از مرزهای رسمی مانند مرز بازرگان، بندرعباس، چابهار، قصر شیرین و خرمشهر انجام می‌شود.

وی تاکید کرد: کالایی را هم که از مرز رسمی وارد می‌شود نمی‌توان قاچاق تلقی کرد.

آفات قرنطینه‌ای با واردات کدام محصولات آمدند؟

با وجود تمام این مسائل، اطلاعات چندان دقیقی از منشا ورود تمام این آفات و بیماری‌ها به کشور در دسترس نیست و درباره برخی از آنها نیز اطلاعات کمی وجود دارد.

مدیر کل دفتر قرنطینه سازمان حفظ نباتات منشا پیدایش برخی از این آفات و بیماری‌های قرنطینه‌ای به کشور را مورد اشاره قرار داد و بازهم تاکید کرد که تمام این آفات از راه واردات غیرمجاز و قاچاق وارد کشور شده است.

مگس میوه زیتون با واردات زیتون خام آمد

آهنگران با بیان اینکه آفت مگس میوه زیتون از طریق واردات قاچاق زیتون خام در سال ۸۵ وارد کشور شد، اظهارداشت: در آن زمان چند محموله زیتون خام به صورت قاچاق وارد کشور شد که این آفت را نیز

با خود آورد و در حال حاضر آفت مذکور در ۳ استان قزوین، زنجان و گیلان هر سال در دسر آفرین است.

آهنگران با اشاره به اینکه مقابله با آفت مذکور سالانه میلیاردها تومان هزینه دارد، افزود: کشاورزان و دولت برای تهیه و تامین مواد و وسایل کنترل این آفت هزینه‌های میلیاردي می‌کنند.

وی اضافه کرد: در حال حاضر احتمال دارد این آفت در باغات رها شده، خسارت ایجاد کند اما در نقاط دیگر تحت کنترل است ضمن اینکه کنترل آن نیاز به اعتبارات میلیاردي دارد.

مدیر کل دفتر قرنطینه سازمان حفظ نباتات به این پرسش که آیا امکان دارد آفت مذکور به کلی نابود شود؟ پاسخ داد: خیر، چنین امکانی وجود ندارد، این آفت ریشه کن نخواهد شد فقط می‌توان آن را کنترل کرد تا مساحت آلودگی کمتر شود.

درگیری ۲ سال اخیر استان‌های غربی با مگس مدیترانه‌ای

آهنگران مگس مدیترانه‌ای را از دیگر آفاتی خواند که همراه با قاچاق میوه وارد کشور شده است و ادامه داد: برخی از استان‌های غربی کشور مانند کردستان، کرمانشاه، آذربایجان غربی حدود ۲ سال است که با این آفت دست و پنجه نرم می‌کنند؛ آفت مگس مدیترانه‌ای از سال ۹۳ از طریق واردات غیرمجاز و قاچاق وارد استان‌های غربی شده است.

به گفته این مقام مسئول، آفت مذکور پیش از آن، تنها در استان مازندران وجود داشته است.

آهنگران با بیان اینکه حدود ۲۰ تا ۳۰ سال بود که این آفت در استان مازندران وجود داشت، گفت: به دلیل اینکه آفت مذکور تحت کنترل بود، در استان‌های دیگر شیوع پیدا نکرد.

وی با اشاره به اینکه علت پیدایش این آفت در مازندران نیز قاچاق بوده است، افزود: هزینه‌های کنترل این آفت نیز میلیاردي است و محصولی را نمی‌توان پیدا کرد که این مگس به آن خسارت وارد نکند.

مدیر کل دفتر قرنطینه سازمان حفظ نباتات درباره سوسک حنایی خرما (سرخرطومی حنایی خرما) نیز گفت: این آفت در استان سیستان و بلوچستان وجود دارد که سطح آلودگی آن در دست کنترل است.

آهنگران افزود: نخلی که مورد حمله این سوسک قرار می‌گیرد، یکسال

بعد از پا در می‌آید و می‌افتد به همین دلیل همکاران ما به محض آلودگی یک نخل، فوراً آن را قرص گذاری می‌کنند تا آفت از بین برود و نتواند درون نخل را پوچ و تهی کند.

وی با اشاره به واردات قاچاق پاجوش خرما از کشورهای همسایه به سیستان و بلوچستان گفت: ممکن است یک باغدار سیستانی که با کشاورزان پاکستانی و یا کشورهای حاشیه خلیج فارس مراوده دارد اقدام به آوردن پاجوش آلوده از آن نقاط کرده باشد بدون آنکه خودش هم بداند دارد چه کاری انجام می‌دهد. سیستان و بلوچستان و جنوب کرمان درگیر گرینینگ مرکبات

وی بیماری گرینینگ مرکبات را نیز مورد اشاره قرار داد و اظهارداشت: این بیماری مشخص نیست از چه زمانی وارد کشور شده اما ابتدا در استان سیستان و بلوچستان مشاهده شده است.

آهنگران با بیان اینکه درحال حاضر علاوه بر سیستان و بلوچستان، جنوب کرمان نیز درگیر این بیماری است، افزود: میزبان این بیماری مرکبات هستند و هزینه کنترل آن فوق العاده زیاد است.

به گفته این مقام مسئول، در سازمان حفظ نباتات کشور سمی برای کنترل بیماری‌هایی مانند جاروک و گرینینگ (میوه سبز) وجود ندارد و وقتی درخت آلوده شد، راهی جز امحای آن باقی نمی‌ماند.

جاروک، باغات لیمو را جادو کرد

جاروک جادوگر نیز یکی دیگر از بیماری‌های قرنطینه‌ای است که به گفته معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی، از طریق واردات از دوبی، وارد کشور ما شده و هر سال خسارت بسیار زیادی به باغات لیموترش وارد می‌کند.

محمدعلی طهماسبی در این زمینه با اشاره به اینکه در حال حاضر باغات لیموترش در رودان، منوجان، قلعه گنج تا فارس درگیر این آفت شده است، اضافه کرد: کشاورزان زیادی در این زمینه متضرر شدند و دولت نیز، هزینه‌های زیادی را متقبل شد؛ هر چند که بیرون کردن این آفت از باغات کشور امکان‌پذیر نیست.

واردات پرتقال از مصر؛ شاید مجوز دار

در این راستا مدیرکل دفتر میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی نیز چندی قبل در جمع خبرنگاران اظهارداشت: واردات

بی رویه و شاید هم مجوزدار پرتقال در سال ۱۳۸۸ ما را با مشکلات زیادی روبرو کرد.

ابوالقاسم حسن‌پور اضافه کرد: این محموله از کشور مصر وارد ایران و از طریق شهرستان داراب به دیگر شهرستان‌های کشور منتقل شد ضمن اینکه همراه آن مگسی بنام زاپریانوس ایندیانوس یا مگس آفریقایی انجیر وارد کشور شد.

وی با اشاره به اینکه این مگس ۸۴ میزبان دارد، تصریح کرد: یکی از دلایلی که ما می‌گوییم قاچاق نه و واردات نه، همین است؛ چون حتی اگر نظارت کنیم ممکن است یک پرتقال آلوده از کنترل ما خارج شود و اگر روی این پرتقال دو مگس نشسته باشد، این مگس‌ها قادر هستند در طول ۲۷ روز حدود هزار تخم از خود بر جای بگذارند.

این مقام مسئول در وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه در سال ۸۸ میوه وارد کشور شد، گفت: در پی این اتفاق، در باغات انجیر و پرتقال داراب، مگسی را مشاهده کردند که این مگس در سال‌های ۹۱ و ۹۲ حدود ۲۰ درصد تولید انجیر استهبان را متوقف کرد.

حسن‌پور با اشاره به اینکه مگس مذکور شبیه مگس سرکه است و میوه را ترشیده و الکلیزه می‌کند، افزود: خوشبختانه با همت باغداران و مسئولان استان، این مگس کنترل شد به طوری که در سال ۹۳، دیگر با این مشکل مواجه نبودیم.

واردات قلمه آلوده ویروسی از ترکیه

مدیرکل دفتر میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی همچنین با بیان اینکه در سالیان گذشته عده‌ای قلمه انجیر از ترکیه وارد کردند و همراه این قلمه آلودگی ویروسی وارد کشور شد، اضافه کرد: این واردات به شکل قاچاق و چمدانی انجام گرفته بود، ضمن اینکه قلمه‌های آلوده در خفر فارس کشت و این ویروس به تعدادی از درختانی که آبیاری می‌شدند، منتقل شد.

به گفته حسن‌پور، ویروس باغات انجیری را که آبیاری می‌شدند، آلوده کرد اما خوشبختانه باغات دیم آلوده نشدند.

وی با بیان اینکه ما این زمینه در احساس خطر می‌کردیم، افزود: ما با کمک سازمان حفظ نباتات در سال ۹۳ چند نهالستان را به دلیل آلودگی به این ویروس احیا کردیم.

چرا کسی مقصران را مجازات نکرد؟

متاسفانه زیان اصلی این آفات قرنطینه‌ای متوجه تولیدکنندگان و کشاورزانی است که سرمایه‌های زندگی‌شان را وارد عرصه کشت محصولات کشاورزی کرده‌اند و با آلوده شدن محصولاتشان، تمام سرمایه‌شان را از دست داده و بسیاری از کشاورزانی که آتش آفات قرنطینه‌ای به جان محصولاتشان می‌افتد و تلاش‌های چندباره‌شان برای نجات تولید، به نتیجه نمی‌رسد، ورشکسته می‌شوند و از ادامه فعالیت کشاورزی برای همیشه باز می‌مانند؛ گاهی نیز به مهاجرت به حاشیه شهرهای بزرگ روی می‌آورند.

نکته بسیار مهم در این میان، عدم برخورد جدی با مقصرات ماجراست؛ بسیاری از تولیدکنندگان و باغداران کشور از این مساله گلایه‌مند هستند که چرا کسی با عاملان واردات این آفات و بیماری‌های خطرناک برخورد نکرده و آنان را مجازات نمی‌کند؟ واردکنندگان زیتون قابل شناسایی بودند

در همین زمینه یک باغدار منجیلی در گفتگو با مهر با بیان اینکه آفت مگس میوه زیتون حدوداً از سال ۸۵-۸۴ در باغات کشور شیوع پیدا کرده است، اظهارداشت: این آفت از طریق واردات زیتون سبز از عراق وارد کشور شد.

کامران طالبی با اشاره به اینکه این واردات ممکن است از مبادی غیر رسمی و یا حتی رسمی انجام شده باشد، اضافه کرد: تقریباً ۱۰ سالی است که آفت مگس میوه زیتون وارد کشور شده و متاسفانه هیچ کس پیگیر این مساله نشد که عاملان این ماجرا را مجازات کند.

این تولید کننده زیتون اضافه کرد: واردکنندگان آن زمان، زیتون هزار تومانی را کیلویی ۴ تا ۵ هزار تومان فروختند و سودهای چند صد میلیونی کردند.

طالبی با بیان اینکه حجم این واردات به اندازه‌ای بود که براحتی می‌شد آن را شناسایی کرد، گفت: آن زمان در مناطق منجیل و رودبار افرادی بودند که اقدام به توزیع ۴۰۰ تا ۵۰۰ تن زیتون کردند و کل واردات انجام شده شاید به ۱۰۰۰ تن می‌رسید.

وی با اشاره به اینکه ۲ تا ۴ نفر از این واردات سود زیادی بردند، گفت: در عوض کشاورزان ۳ استان گیلان، قزوین و زنجان به خاطر آفتی

که با این محموله به جان باغهایشان افتاد، به شدت خسارت دیده و زیان کردند.

این باغدار منجیلی با بیان اینکه کشاورزان باید هر سال با این آفت مبارزه کنند، اظهارداشت: دولت هم در این زمینه کمک میکند و بخشی از هزینه خرید ابزار و مواد لازم برای مبارزه با مگس میوه زیتون توسط باغدار و بخشی توسط دولت پرداخت میشود.

طالبی به این پرسش که سالانه چه میزان برای مقابله با آفت مگس میوه زیتون هزینه میکند؟ پاسخ داد: باغ بنده ۳۰ هکتار است و شخصا سالانه بین ۱۰ تا ۱۵ میلیون تومان برای مقابله با آفت هزینه میکنم.

تولیدکنندگان چقدر زیان کردند؟

رفیع‌الله حاجب نیز یکی از تولیدکنندگان منوجانی است که بیماری جاروک، تولیدش را جادو کرده و به نابودی کشانده است.

وی با بیان اینکه حدود ۸۰ درصد درآمد کشاورزان مناطق منوجان، رودان و میناب از راه تولید لیموترش بود، به خبرنگار مهر گفت: بنده در سالهای ۸۱ و ۸۲ اقدام به احداث باغ خود کردم.

این تولیدکننده سطح زیرکشت لیموترش خود را حدود ۳۷ هکتار عنوان و اضافه کرد: از سال ۸۴، جاروک جادوگر در منطقه شیوع پیدا کرد و به تدریج باغات ما را از بین برد.

حاجب افزود: ما برای اینکه درآمد ناچیزی داشته باشیم درختانی را که ۶۰ تا ۷۰ درصد آلودگی و بیماری داشتند، نگه داشته بودیم که آنها هم امسال از بین رفتند.

وی در پاسخ به این پرسش که آفت مذکور چقدر به شما خسارت وارد کرد، افزود: اگر امسال ما تولید این محصول را داشتیم، در هر هکتار حدودا ۳۰ تن برداشت میکردیم ضمن اینکه در سالجاری قیمت لیمو برای کشاورزان ۵ هزار تومان است.

این تولید کننده با بیان اینکه در پی شیوع بیماری جاروک جادوگر سالانه بین ۷۰۰ تا ۸۰۰ میلیون تومان زیان کرده است، ادامه داد: از سال ۸۶ به بعد، ما سالانه به طور متوسط با ۲۰ درصد افت محصول مواجه بودیم تا امسال که کلا تولیدمان متوقف شد.

حاجب به این پرسش که بعد از این قصد دارید چکار انجام دهید، پاسخ داد: هیچ چاره‌ای نداریم؛ زمانی که از دانشگاه فارغ التحصیل شده بودم اعتباری از بانک کشاورزی دریافت کردم و توسط آن اقدام به احداث باغ و اجرای طرح‌های آبیاری تحت فشار نمودم که در حال حاضر این وام‌های دریافتی جزو دیون ما به دولت است.

وی ادامه داد: در حال حاضر حداقل حدود ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیون تومان بدهکار بانک کشاورزی هستم و هر سال هم دارد به آن افزوده می‌شود.

این تولید کننده سابق لیموترش درباره اینکه آیا شغل و درآمد دیگری دارد که بتواند از طریق آن بدهی خود را پرداخت کند، گفت: خیر، امرار معاش ما از همین راه است.

دولت به قول خود عمل نکرد

حاجب درباره کشت ارقام دیگر در زمین کشاورزی خود نیز اظهارداشت: گفته می‌شود لیموی پرشین لایم در برابر جادوگر مقاوم است و بنده نیز تعدادی از این رقم را آورده و کشت کردم.

وی ادامه داد: پرشین لایم رقم بسیار خوبی است اما متأسفانه ما نتوانستیم نهال آن را به تعداد لازم تهیه کنیم چراکه هم گران است و هم در دسترس نیست.

این تولیدکننده با بیان اینکه تولید نهال پرشین لایم به شکل انبوه انجام نمی‌شود، افزود: وزارت جهاد کشاورزی قول داده بود این نهال را تولید انبوه کند و در اختیار ما قرار دهد که هنوز به این قول عمل نکرده است.

حاجب با اشاره به اینکه در استان هرمزگان به دلیل حذف کردن درختان لیموترش آلوده، اعتباری به شکل بالاعوض و مرتب در اختیار جهاد کشاورزی استان قرار می‌گرفت که مسئولان با آن نهال‌ها و ارقام دیگر خریداری می‌کردند و در اختیار کشاورزان قرار می‌دادند، گفت: ما در ۲۰ کیلومتری استان هرمزگان هستیم و دقیقاً همان مشکلات را هم داشتیم اما مسئولان حتی یک ریال برای جبران خسارت‌های ایجاد شده در اختیارمان قرار ندادند.

این تولید کننده منوجانی با اشاره به اینکه در حال حاضر برخی کشاورزان در برخی نقاط، اقدام به کشت مجدد لیموترش کرده‌اند، افزود: این درحالی است که کشاورزان میدانند از سال چهارم به بعد

لیموترش‌های کشت شده دوباره آلوده می‌شوند اما چاره‌ای ندارند.

حاجب افزایش قیمت لیموترش طی سالیان اخیر را نیز ناشی از کاهش تولید آن دانست و ادامه داد: هم اکنون تولید این محصول در فارس هم انجام می‌شود که فکر نمی‌کنم آن هم بیشتر از ۴ تا ۵ سال دوام بیاورد.

محمدرضا امیری دیگر تولیدکننده‌ای است که در این زمینه با مهر به گفتگو نشست؛ این تولید کننده ۶۳ ساله که سال ۱۳۷۶ اقدام به کشت لیموترش در باغات خود در رودان بندرعباس کرده بود، به خبرنگار مهر گفت: جاروک جادوگر در حفاصل سال‌های ۸۰ تا ۸۴ وارد منطقه شد و در سال ۸۹ باغ ما کلا از بین رفت.

وی با بیان اینکه تا محصول خواست به ثمر بنشیند و ما سود ببریم، بیماری وارد باغات شد و آن‌ها را از بین برد، ادامه داد: آن زمان بنده بیشتر از ۱۰هزار درخت را بریدم. این تولیدکننده درباره اینکه چقدر خسارت دیده است، افزود: این درختان، سرمایه یک عمر زحمت من بود که از بین رفت.

امیری سطح باغ خود را حدود ۱۳۰ تا ۱۴۰ هکتار اعلام و اضافه کرد: سال ۸۸ بنده ۲۰۰ میلیون تومان هزینه مقابله با جاروک جادوگر در باغ خود کردم که متأسفانه جواب نداد و باغم نجات پیدا نکرد.

این تولیدکننده ۶۳ ساله درباره وضعیت فعلی خود نیز با بیان اینکه بنده مجدداً در سال ۹۰ لیموشیرین، گریپ فروت، لیموی پرشین لایم و لیمو لیسبون در باغ خود کشت کردم، اظهارداشت: آن زمان ما نمی‌دانستیم شیوه پرورش و تولید لیموی پرشین لایم چگونه است به همین دلیل آنطور که باید و شاید نتوانستیم از آن بهره ببریم.

امیری اضافه کرد: اما الان حدود یکسالی است که با کمک کارشناسان وزارت جهاد این مساله را آموختیم و امیدوار هستیم که بتوانیم از آن بهره برداری کنیم.

این تولیدکننده نیز با اشاره به اینکه درحال حاضر کشاورزان زیادی اقدام به کشت دوباره نوع بومی لیموترش کرده‌اند، گفت: از باغات قدیم هر چه که مانده از بین می‌رود چون آلوده است ضمن اینکه کشتهای جدید نیز دوباره آلوده خواهند شد.

امیری راهکار موثر برای جبران این مساله را مورد اشاره قرار داد

و افزود: دولت باید هر سال علیه این آفت در باغات کشور سم پاشی و مبارزه کند و راه دیگری وجود ندارد. لاف سردرگمی که پیچیده‌تر می‌شود

قاچاق محصولات کشاورزی بویژه میوه، کلاف سردرگمی است که اظهارنظر مسئولان و کارشناسان مختلف نه تنها آن را باز نمی‌کند، بلکه آن را پیچیده‌تر می‌کند؛ نکته مهم‌تر اینکه متاسفانه هیچ دستگاه و نهادی، کمترین اشتباهی را متوجه خود نمی‌دانند و طبیعی است وقتی نقطه بروز قصور و خطا مشخص نیست، این قصور و کوتاهی در حال تکرار است و بازار فرافکنی و شانه خالی کردن، داغِ داغ.

به هر روی ورود آفات و بیماری‌های قرنطینه‌ای به کشور ما از مرحله هشدار و زنگ خطر گذشته است؛ زنگ خطری که احتمالا صدایش یا هنوز به گوش دستگاه‌های متولی نرسیده، و یا اگر رسیده، خودشان را به نشنیدن زده‌اند. فراموش نکنیم کشاورز برای همیشه نمی‌تواند سرمایه زندگی‌اش را پای آفات خانمان سوز، برباد بدهد و دیر یا زود از تلاش دست کشیده و عطای کشاورزی را به لقایش می‌بخشد و به عرصه مشاغل کاذب در حاشیه شهرهای بزرگ روی می‌آورد.

واردات این آفات و بیماری‌های خطرناک که خسارت‌های سنگینی به تولید و اقتصاد کشور وارد کرده از مبادی رسمی انجام شده است؟ چه وضعی در مکانیزم قرنطینه‌ای ما وجود دارد که نمی‌تواند ورود این آفات از مبادی رسمی را رصد و کنترل کند؟ آیا می‌توان گفت این واردات قاچاق بوده است؟ اگر قاچاق بوده، چرا با مسببان آن برخورد نشده است؟ چرا دستگاه‌های مسئول در برابر این حجم قاچاق و واردات این آفات و بیماری‌ها اقدام درخور توجهی انجام نداده‌اند؟ چه تضمینی وجود دارد که آفات و بیماری‌های دیگری وارد کشور نشود؟ دستگاه‌های متولی اگر بخواهند نگاهی مسئولانه به این رخداد تلخ داشته باشند، خوب است به جای فرافکنی و انداختن تقصیر به گردن دیگران، پاسخی روشن به این چند سوال بدهند.